Nro 59.

KURYER LITEWSKI

w WILNIE DNIA 25 LIPCA V. S. 1814. ROKU.

WIADOMOSCI KRAJOWE.

S. Peterzburg dnia 15go Lipca.

Pozawczoray, dnia 13go, o godzinie 7mey zrana, Stolica nasza była napełniona radością z powodu szczęśliwego przybycia Nayiaśnieyszego PANA. JEGO CESARSKA MOSC raczył prosto zaiechać do Kościoła Kazańskiego, i tam wysłuchawszy nabożeństwa, udał się do zimowego pałacu, stamtąd zaś do Kamiennego Ostrowu. Narod uniesiony radością świadczył ją tysiącznemi okrzykami *Ura*!

Nazaiutrz, w poniedziałek, Nayiaśnieysza Cesarzowa Jeymość Marya Teodorowna raczyła tu przybydź z Pawłowska.

Jego Cesarska Wysokość Cesarzewicz i Wielki Xiąże Konstantyn Pawłowicz powrócił także do tey stolicy.

Wczoray, we wtorek, zpowodu szczęśliwego przybycia Nayiaśnieyszego PANA, w Katedrze Kazańskiey złożono uroczyste dziękczynienie Panu Zastępow, w przytomności Nayiasnieyszego CESARZA, N. Cesarzowey Matki; Ich Cesarskich Wysokości Cesarzewicza i Wielkiey Xiężney, tudzież przy zjeździe wielkiey liczby znakomitych osob płci oboiey i obcych Ministrow. Po przybyciu Nayiaśnieyszego PANA do Kościoła, Nayprzewielebnieyszy Metropolita *Ambroży* przyiął JEGO CESARSKĄ MOSC przy weyściu z Krzyżem i w assystencyi innych Archireiow i znakomitszego Duchowieństwa, i miał stosowne do Monarchy powitanie. Potém zaczęła się Msza S. którą celebrował Metropolita *Ambroży*. W czasie nabożeństwa i przy śpiewaniu Te *Deum* grzmiały działa i rozchodził się odgłos dzwonow, który się przedłużał przez dzień cały. Nie jesteśmy zdolni opisać tych uczuć radości, jakie zaymowały wszystkich mieszkańcow tey stolicy, po szczęśliwym do niey powrócie ukochanego Monarchy. Lud przeprowadzał Nayiaśnieyszego PANA do Kościoła i z Kościoła z nieustannemi okrzykami *Ura*! (*z Pocz: Póln.*)

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

NIEMCY

Od Menu dnia 15go Lipca n. s. Nayiaśnieyszy Cesarz Rossyyski przybywszy do *Manheimu* dnia 7go t. m. był tam powitany w imieniu Wielkiego Xięcia Badenskiego, który z przyczyny niezdrowia sam się znaydować nie mógł. W zamku N. Margrabiny Badeńskiey, *Rohrsbach*, Cesarz znalazł N. swoią Małżonkę, która tam przybyła z *Baden*. — Dnia 11go N. Cesarz i Cesarzowa byli w *Karlsruhe*, stamtąd powrócili do *Bruchsal*, gdzie Cesarz chciał oglądać 2gą dywizyą swoiéy gwardyi. Dnia 13go oczekiwani byli w *Lidwigsburgu*. Król Wirtemberski wyiechał na przeciwko Monarchom do *Heilbronn*. Lecz Cesarz dnia 13go iuż przybył do *Frankfortu*, po widzeniu się z Królem Wirtemberskim w *Heillbron*, a stąd przez *Hanau i Weimar* pośpieszy do kraiów swoich. — Wielka Xiężna Katarzyna przez *Wircburg* poiechała do *Weymaru*. — Dnia 5go t. m. Wielcy Xiążęta Mikołay i Michał udali się z *Zurychu* do *Zug*, mieli przebyć górę *Rigi*, zwiédzić *Linththaler*, a stamtąd przez *Toggenburg* do St. *Gallen* przedłużać podróż swoią. — Minister *Stein* z *Manheymu* poiechał za Nayiaśnieyszym Cesarzem Rossyyskim. — Dnia 14go Xiąże *Hardenberg* przybył do *Frankfortu*. — Xiąże *Meternich*, powracaiąc z *Paryża*, udał się do N. Cesarza Rossyyskiego do *Bruchsal*.

z Lipska dnia 17go Lipca n. s. Wczoray około południa przybył tu niespodzianie Nayiaśnieyszy Cesarz ALEXANDER. Odwiedził On zaraz Xiężnę Elżbietę Saską, potym Xięcia *Anhalt-Dessau* i iednego Oficera ciężko ranionego w bitwie pod *Lipskiem*. — Ku wieczorowi Monarcha przechodził się pieszo po mieście w śród tysiącznych okrzyków uradowanego ludu. Dziś o godzinie 6tey zrana raczył dadź audyencyą Władzom mieyscowym, udał się potém do Greckiego Kościoła, a przed bramą Grimmayską, uczyniwszy rewią załogi, udał się daley w podróż swoią.

z Frankfortu nad Odrą dnia 18go Lipca n. s. Dziś o godzinie 3ciey zrana Nayiaśnieyszy Cesarz Rossyyski, pod imieniem Jenerała *Romanowa*, iadąc z *Lipska* przeieżdżał przez *Kistryn*, odmówiwszy wszelkich przygotowań, iakie tam uczyniono na Jego przyięcie. — Wkrótce potym Jenerał Hrabia *Tauenzien-Wittenberg*, i Cesarsko Rossyyski Minister Baron *Alopeus*, tudzież Jenerał Rossyyski Hrabia *Wittgenstein* przybyli tu z *Krossen*.

z Bruxelii dnia 8go Lipca n. s. Korpus *Walmodena*, który ostatni wychodził z *Francyi*, przybył do *Namuru*. Od 7miu miesięcy przez *Namur* i okolice przeszło więcey 600 tysięcy ludzi, woysk Francuskich, Rossyyskich, Pruskich i innych. Dzieie tego kraiu niewystawiaią przykładów podobnie licznych przechodów. (*z Gaz. Berlin.*)

FRANCYA.

z Paryża dnia 8go Lipca n. s. Król od nieiakiego czasu bierze sztuczne kąpiele w Pałacu Tuileryiskim. — Xiąże *Placencyi* (*Lebrun*) mianowany iest Prezydentem Izby Parów. — Wyrokiem Królewskim Armia Południowa rozwiązana została. Wszystkie iey korpusy powracaią do swoich garnizonów. Marszałek *Suchet*, Xiąże *Albufery* mianowany iest dowódzcą 10tey dywizyi woienney — Marszałek Xiąże *Treviso* otrzymał dowództwo 16tey dywizyi, która obeymuie *Flandryą* i *Artezyą*. — Jenerał *Rapp* i inni Jeneralowie z Gdańskiey załogi, tudzierz Admirał *Pelley* pismem z *Kiiowa* pod dniem 4tym Czerwca imieniem swoim i całego 10go korpusu zaręczyli wierność Królowi. — Dawny ubiór sta Szwaycarów iest na nowo wprowadzony. Jedna strona czerwona, a druga czarna podług dawnego zwyczaiu. — Hrabina St. *Leu*, dawna Królowa Hollenderska, ma się udać w tych dniach do kąpieli Akwisgranskich.

z Paryża 9go Lipca n. s. Dnia 8go t. m. Król Pruski opuścił *Paryż*, i przez *Burgundyą i Franche-Comté* przedsięwziął podróż do *Neufschatel*. Król ten zachowuie zawsze *incognito*, pod imieniem Hrabiego *Ruppin*.

Pisma *Paryskie* zawsze z wielkiém poszanowaniem i wdzięcznością wspominaią o Jenerale Rossyyskim Baronie *Sackenie*. Przed swoim odiazdem z *Paryża*, złożył on u Kommendanta iednego oddziału gwardyi Narodowey pewną summę pieniędzy dla rozdzielenia między ubogich; którą ten Oficer,

dopełniaiąc szlachetnego zamiaru Wodza, złożył w *Merostwie* dziesiątego okręgu.

Jednemu z tuteyszych uczonych i pisarzów, iak mówią, uczyniona była propozycya, aby za wypłaceniem summy 300,000 franków, udał się na wyspę *Elbę*, gdzie sobie życzono użyć iego talentów i pióra. — Gazeta *Journal des Debats* zaprzecza doniesieniom innych gazet, iż tak znaczne summy miały pozostać po byłey Cesarzowey *Józefinie*. — Tuteysze domy gry, cierpiane od przeszłego Rządu, i które mu corocznie 400,000 franków przynosiły, maią bydź teraz pod ścisłym dozorem, nim zostaną zupełnie zamknięte.

z Paryża 10go Lipca n. s. Mówią teraz o kanonizacyi Ludwika XVI, tudzież o rewizyi iego processu, iako też processu Królowey i Xiężnéy Elżbiety. — Mówią także o zaszlubieniu Xięcia *Berry* z pewną Xiężniczką Wysokiego Panuiącego Domu. Synom tego Xiążęcia dostanie się zapewne następstwo na tron Francuski, albowiem stan zdrowia Xiężnéy *Angouleme*, nie czyni nadziei potomstwa. — Xiąże *Bourbon* syn Xięcia *Condé*, nie znaydował się na żadnym festynie dworskim, i odmówiono mu pasportu do *Anglii*, którego żądał.

Pan *Ribout* w Izbie deputowanych wniósł, aby Departamenta które ucierpiały przez ostatnią woynę, mogły mieć wynadgrodzenie i podał razem sposób, którym to dopełnione bydź może. Wniosek iego wzięty na rozwagę.

Jedna z naszych gazet donosiła z gazet Duńskich, że Xiąże Następca Szwedzki, chcąc rozciągnąć konskrypcyą w Szwecyi, aż do 16to-letnich młodzieńców, miał przez to oburzyć na siebie stan mieyski i wieyski: że szlachta iest mu przeciwna, utrzymuiąc, że połączenie *Norwegii* byłoby nawet szkodliwém dla *Szwecyi*. Na przeciwko takiey pogłosce, Kanclerz Szwedzki *Wetterstädt* ogłosił następną notę:

„ *Jest rzeczą fałszywą, aby Xiąże Następca miał proponować rozciągnienie Konskrypcyi aż do 16to-letnich młodzieńców, albowiem z Konskrypcyi przez Stany Królestwa uchwaloney, zostaie ieszcze Królowi trzy klassy, którym iednakże J. K. Mość stawać nie kazał, albowiem bez nich ma dosyć woyska do pokonania Norwegii. Równie iest rzeczą fałszywą, aby podobny środek był proponowany, gdyż w* Szwecyi *Król, praw tego rodzaiu bez zgromadzenia Stanów, ani proponuie, ani odmienia. Fałszem iest nakoniec, aby podobna propozycya wzbudzić mogła nieukontentowanie. Szlachta, Mieszczanie i Wieśniacy, których tu maluią iako niechętnych Xiążęciu (a zatém zostawiaią mu bardzo małą liczbę stronników) dowiodą* Europie, *iż to nie pierwszy raz Mieszkańcy* Szwecyi, *są zle znani Duńskim Nowiniarzom. Wszystkie klassy Szwedzkiego Narodu przyięły Xięcia Następcę z uczuciami prawdziwey miłości, i gdyby Xiąże chciał wezwać wszystkich Szwedów, wyrzekłby tylko słowo, a Narod cały stanąłby pod jego chorągwiami.* „ (*z Gaz. Berlin.*)

P r u s y.

Dnia 23go Lipca n. s. przybył do Berlina w powrócie z Londynu Xiąże *Wilhelm* Pruski, a dwóma dniami pierwey Xiąże *Henryk* Pruski.

z Neufchatel 4go Lipca. Ukończył się stan tymczasowy naszego Xięstwa. Marszałek *Berthier* przez Akt urzędowy zrzekł się naywyższey władzy. Akt ten wraz z aktem Konstytucyi dla Xięstwa Nefszatelskiego pod d. 18tym Czerwca w Londynie podpisanym, od Króla Jmci Pruskiego do tuteyszego Gubernatora przysłany został. Zadna znaczna odmiana nie zachodzi w formie Rządu. O godzinie 11tey zebrała się Rada Miasta, i wraz ze wszystkiemi mieszkańcami wykonała przysięgę wierności.

z Neufchatel 6go Lipca. Król Jmć Pruski bierze na swóy żołd batalion Neufchatelski od 400 ludzi; będzie on składał część Gwardyi Królewskiey. Król ma stanąć w domu P. *Pourtales*. Monarcha ten ma dadź bal, na który 800 osob będzie wezwanych. Rada mieyska wyieżdża dziś przeciwko Królowi aż do *Verrieres*. — Twierdzą, że Król Xięciu *Wagram*, byłemu Xięciu *Nefszatelskiemu* wyznaczył pensyi 25 tysięcy franków. (Gazety Wiedeńskie donoszą, że Król Pruski dnia 12go Lipca przybył do *Neufchatel*.)

W ł o c h y.

Pod 14tym Czerwca Król Neapolitański wydał rozkaz, iż żaden Sycyliyczyk, ani Neapolitańczyk przybywaiący z *Sycylii*, bez paszportu Ministra Neapolitańskiego do kraiu wpuszczony nie będzie. Powodem do tego zakazu ma bydź podobny, który w *Sycylii* względem Neapolitańczykow został wydany. Gazety Neapolitańskie pod 20tym Czerwca ostrzegaią lud, aby nie dawał wiary burzycielom pokoiu, którzy przez rozsiewanie fałszywych wieści chcą wzniecić woynę domową. — Względem odezwy Jenerała Neapolitańskiego w *Ankonie*, która w mocnych wyrazach grozi nieposłusznym jego władzy, pisma publiczne w Rzymie czynią dotkliwe uwagi. — Byli to, mówią, wierni poddani Papieża; ale od czasow uciemiężyciela, który chciał niegdyś uiarzmić *Hiszpanią*, dawno już przywykliśmy widzieć nazwane buntowniczemi Narody, broniące praw i rządow swoich. Dzisiay jednak już to nie uchodzi więcey, i przywłaszczenie, które się w prowincyach Papiezkich, nigdy przez swoiego właściciela nie odstąpionych, od roku 1808 rozpościera, musi wziąść swóy koniec. „

W *Medyolanie* wyroki wydane za przeszłego Rządu przeciwko PP: *Litta* i *Quarenghi*, za to, iż ci zostawali w służbie Rossyyskiey, zostały zniesione. Z *Genui* Anglicy wyprowadzili 4ry bryganty ny, i jeden okręt liniowy, który własnym kosztem dokończywszy, *Genua* nazwali. Dawne dni swiąteczne w *Genui* zostały przywróeone. — Wyrokiem *Papiezkim* Dom pożyczki, noszący piękne nazwisko, *Monte della Pieta*, którego przeznaczenie było wspierać ubóstwo, jako niewierny temu przeznaczeniu, i który się od nieiakiego czasu zamienił w dom szkaradney lichwy, został zamknięty, i nawet wszystkie sprzęty, które wartości złotego nie przechodzą, bezpłatnie właścicielom zwrócone bydź powinny.

Dnia 5go Czerwca na wyspie *Korfu* zatknięto białe kokardy. Dnia 6go przybyła z *Tulonu* Królewsko-Francuska Eskadra, niosąca na sobie Kommissarza Jenerała *Boulnois*, który dnia 17go Czerwca oddał wyspę Angielskiemu Jenerałowi *Campbel*: Anglicy więc obięli w posiadanie wyspy Jońskie w imieniu Mocarstw Sprzymierzonych. Załoga Francuska, częścią na swoiey eskadrze, częścią na Angielskich okrętach przewozowych, odpłynęła do *Tulonu*.

z Turynu 28go Czerwca n. s. Hrabia *Bubna* przestał odbywać obowiązki Austryackiego Jenerała i mianowany Posłem przy tuteyszym Dworze, wziął na siebie charakter wyłącznie dyplomatyczny. Naywiększa część woysk Austryackich udała się do *Lombardyi*. W *Piemoncie* pozostał tylko korpus około 8000 ludzi. — Hrabia St. *Marsan*, były członek Senatu Francuskiego, mianowany jest Posłem Króla Sardyńskiego na powszechnym Kongressie. Wyieżdża on dzisiay do *Wiednia*. — Twierdzą, że między naszym Dworem i Francyą jest w robocie umowa, przez którą za część odpadłey do Francyi *Sabaudyi*, ofiaruiemy temu Państwu Hrabstwo *Nizza*.

W. B r y t a n i a

z Londynu 8go Lipca. Wczoray we wszystkich Kościołach Państwa obchodzone było święto pokoiu. W *Londynie* w Kościele Sgo Pawła, zgromadziły się naypierwsze Władze Państwa dla złożenia Naywyższemu dzięków za ten dar nie oceniony. — W tych dniach także Królowa obchodząc uroczystość pokoiu, dała w *Windsor* obiad dla 2,000 ubogich.

Królewicz Pruski kilką dniami przed wyiazdem zachorował w Londynie na *odrę*, z którey iednak iuż zupełnie wyzdrowiał.

Xiężna *Gallii* wyznaczonych Jey przez Izbę Niższą 50 tysięcy funtów szterlingów rocznego dochodu nie przyięła, i swe powody, w liście do mówcy Izby pisanym, tłumacząc, mówi: „ Iż iest przeci-

ła wdzięcznością za tak przyiazne dla niey skłonności Izby Niższéy, ciesząc się, że w niéy swe wsparcie znayduie; lecz że nie może zezwolić, aby z jéy przyczyny, inż i tak wielkie ciężary i podatki ludu, ieszcze powiększone były. Dochód roczny 35ciu tysięcy funtów szterlingów wystarczać będzie na iéy potrzeby, tę summę przyimie z naytkliwszém uczuciem, lecz większey niechce wymagać.„

Lord *Cochrane* ukazał się w Izbie Niższey, zaiął swe mieysce, i prosił o dozwolenie, aby mu wolno było przeciwko wyrokowi, który go za mniemane oszukanie Birży na niesławną karę skazywał, mówić na swoią obronę. Czytał więc długą odpowiedź, w którey utrzymuie, że Sędziowie przez uboczne względy obłąkani zostali. Po przeczytaniu musiał opuscić Izbę, a na wniesienie Lorda *Castlereagh*, że Parlament nie iest trybunałem, i że bez wprowadzenia naywiększego nieładu i nadużycia, nie może się wdawać w rewizyą processu, Izba postanowiła, że Lord *Cochrane* utraca swoie mieysce w Parlamencie, i że ten w Sądownictwo wdawać się nie może. — W rzeczy samey Szeryf Londynu otrzymał iuż obwieszczenie, że wyrok Lorda *Cochrane* na dniu 10tym Augusta publicznie wykonany bydź powinien.

z Londynu 12go Lipca n. s. Słychać, że odnowione zostały układy o zaszlubienie Xięcia *Oranii* z Xiężniczką *Karoliną*. Ostatnia gazeta Dworska ogłasza promocyą Xiążęcia, z Jenerała Majora na Jenerała Leytnanta w woysku W. Brytanii.

Lord *Castlereagh* wniósł w Izbie Niższey adres podziękowania sile zbroyney tak morskiey, iako i lądowey; a rozwodząc się nad zasługami Xięcia *Yorku*, który armią w tak kwitnącym utrzymał stanie, uczynił wniosek, aby mu osóbnym podziękowano adresem. Oboie iednomyślnie przyięto.

Lord *Palmerston* dnia 11go Lipca wniósł w Izbie Niższey, aby uchwalono na wydatki dla armii zamiast 17 milionów, iak w roku przeszłym, na teraznieyszy 15 milionów funtów szterlingów. — Powstał przeciwko temu P. *Freemantle*, i dziwił się, iż po zawartym pokoiu, wydatki na armią zaledwie ósmą częścią są zmnieyszone. — Lord *Castlereagh* odpowiedział, że woyna Amerykańska i stosunki Sycylijskie, niedozwalaią tak nagłego zmnieyszenia woyska. Wniosek Lorda *Palmerston*, po nieiakich uwagach przyięty został. (*z Gaz. Berlin.*)

HISZPANIA.

Podług listów z Madrytu pod 6tym Czerwca zapadł wyrok na trzech Członków dotychczasowey Regencyi, mocą którego, Kardynał *Bourbon* Arcy Biskup *Toledu* został skazany na wygnanie do *Rzymu*, *Agar* do *Kartageny*, a *Ciscar* zaprowadzony do twierdzy. — Król iednak niewahał się uznać wielkich zasług Feldmarszałka Xięcia *Wellingtona*, i nie tylko potwierdził mu tytuł i stopień Generalisimusa, tudzież Granda *Hiszpanii*, ale nawet obdarzył go orderem złotego Runa.

z Madrytu 26go Czerwca n. s. *Kortezy* postanowiły były, że nawet ludzie Stanu mieyskiego otrzymywać mogą stopnie Oficerów w woysku. Teraz zaś, podług wyroku Króla, nikt do artylleryi, ani do żadnego korpusu Kadetem przyięty bydź nie może, kto pierwéy nie złoży dowodów szlachectwa. — Kapituła miasta *Astorgi* ofiarowała Królowi w dobrowolnym darze 40 tysięcy realów. W ogólności Duchowieństwo stara się dawać iak naywiększe dowody przywiązania; Król też ze swoiéy strony zwiedza tuteysze Klasztory, i dokłada wszelkiéy usilności do polepszenia ich stanu.

Jenerał *Espoz y Mina* w imieniu dywizyi Nawarskiey, przysłał Królowi adres powinszowania. Pisze w nim, że iego korpus od 12tu tysięcy ludzi, w przeciągu lat 4 zdobył 17cie twierdz, 130 dział i 17,000 ieńców; oswobodził z niewoli 3,000 Hiszpanów, i 40,000 nieprzyiaciół zabił albo zranił. — Synowiec tego Jenerała znany pod imieniem, *Mina*, i który wzbudziwszy powstanie w *Nawarrze*, stał się tak strasznym Francuzom, dostał się im potém w niewolą, i lubo z zabranemi ieńcami zawsze się ludzko obchodził, był iednak przez Francuzów bardzo twardo traktowanym. (*z Gaz. Berlin.*)

TURCYA.

— Podług doniesień z *Konstantynopola* pod 25tym Czerwca miasto *Satalia*, gdzie się był zamknął dowódca *Tekke* z Insurgentami, po 12tu miesięcznym, pełnym rozpaczy odporze, dostało się nakoniec w moc Ottomanów. Wiadomość o tém dnia 21go przyszła do Stolicy i powszechną sprawiła radość. Dowódzca na statku odesłany został do *Konstantynopola*, gdzie Sułtan o iego losie ma stanowić — Otrzymano także doniesienie od Rządzcy miasta *Siwas*, *Peliwana* Baszy, iż zbuntowani *Kurdowie* pobici przez niego zostali. — Radość W. Sułtana z tych pomyślnych wypadków pomieszana iednak była domowemi smutkami, to iest smiercią córki *Eminy* Sułtanki, około roku maiącey, i zdarzoną niedawno stratą drugiey Faworyty w Seraiu.

— Pozawczoray przeznaczony do Mekki Kiszwey-Szerif, to iest podarek, którym każdy Kalifa Ottomanskiego Domu zwykł zdobić grób Proroka, wraz ze zwyczaynemi podarunkami dla *Szeryfa Mekki*, i innemi prywatnemi rzeczami do roczney Karawany należącemi, wśród naywiększych uroczystości odwiezione były do *Beszyktasz*, aby tam na równinach *Skutari* zbieraiącey się *Karawanie*, pod rozkazami *Sura-Emini*, czyli wodza, przez Pełnomocnych Kommissarzy Sułtana wręczone były

Co się tycze stanu zdrowia w Państwie Tureckiém, ten się bynaymniey nie odmienił. W *Smirnie* zaraza sroży się ze wściekłością. Z *Egiptu* także, i z innych Azyatyckich, a nawet Europeyskich Prowincyi przychodzą smutne wiadomości o grassuiącey zarazie. (*Oestr. Beob.*)

WIADOMOSCI ROZMAITE.

P. *Guyton Morvean*, który dał kreskę na śmierć Ludwika XVI, złożył swóy urząd Administratora Mennicy. — Sławny przez swoie rewolucyine postępki, i znaiomy z okrucieństw w *Avinionie* i w *Lugdunie*, *Debois de Crancé*, umarł nie dawno w *Retheil*. Wiadomość o powrócie Ludwika XVIII do *Francyi* tak go mocno przeraziła, że wszystkie iego członki paraliżem ruszone zostały.

— Około 1,200 ludzi pracuią codzień w *Wersalu*, z czego wnoszą, że Król ma zamiar część roku przepędzić w tamtym pałacu.

— Król, iak donoszą Gazety Francuskie, mianował P. *Chateaubriand* Posłem Francuskiego przy Dworze Szwedzkim.

— Minister Marynarki oznaymił Stanowi handluiącemu, że *Dey Algieru* blokuie port *Tunis*, a zatym okręty na morzu śrzodziemném nie maią się zbliżać do tego mieysca.

— Korpus Pruski, który stoi we *Flandryi* wynosi 40 tysięcy ludzi. — Twierdzą, że przez czas kongressu, na którym się układa pokóy między *Anglią* i *Ameryką*, w *Gandawie*, załoga w tém mieyscu utrzymywana będzie przez same woyska Belgickie.

— Gazeta Angielska Morning-*Chronicle* utrzymuie, że w czasie traktowania o zaszlubienie Xiężniczki Karoliny z Xięciem *Oranii*, Xiężniczka pisała do Hr. *Liverpool* list, w którym się na to naybarziey uskarża, iż przyszłoby iey porzucić oyczyznę w tey właśnie porze, kiedy położenie Xiężney *Galii*, iey matki, wymaga naywięcey obecności i pocieszenia ze strony córki. — Mówi daley Xiężniczka, że do tego czasu nie miała sposobności zwiedzić własną oyczyznę, i poznać ten narod, ku któremu może kiedyś tak ważne będzie powinna wypełniać obowiązki. — W tym samym duchu, i w bardzo pochlebnych wyrazach pisała Xiężniczka do Xięcia *Oranii*, zapewniaiąc go, że żaden wstręt ku iego osobie nie miał wpływu na to iey postanowienie. — Gazeta, *Kuryer*, zaprzecza tym doniesieniom, twierdząc, że takie przyczyny przez córkę przywiedzione byłyby z iey strony na-

ganieniem postępkow Oyca, co nie było zapewne zamiarem Xiężniczki. Oprócz tego proponowane małżeństwo nie byłoby przeszkodziło Xiężniczce pozostać w *Anglii*, zwiedzić kray i poznać swoich przyszłych poddanych — Xiężna *Leeds*, jak powszechnie twierdzą, ma utracić swoie mieysce przy Xiężniczce.

(*z Gaz. Wied.*)

— Ostatnia kolumna Sprzymierzonych dnia 10go Lipca przebyła *Ren* pod *Fort Louis*. Składa się ona z 9ciu tysięcy Grenadyerow gwardyi Rossyyskiey i 1000 koni. Jeszcze tylko niektóre oddziały chorych we *Francyi* pozostały.

— Dotychczasowa Wircburska Brygada od 4 do 5000 ludzi wynosząca, pod wodzą Półkownika *Möser* dnia 5go Lipca wykonała przysięgę Królowi Bawarskiemu.

— Kraie *Rittberg*, *Corvey*, *Rheda*, *Lüneburg*, *Dortmund* i *Reclingshausen*, okrąg *Steinfurtski*, Kantony *Dalmen*, *Haltern*, *Borken*, *Bocolt* i *Stadtlhon*, które pierwey należały od Wielkorządztwa Bergskiego, zostały, aż do ostatecznego rozstrzygnienia, poddane pod Administracyą Pruską. Przeciwnie Okrąg Mepeński i części niektóre okręgu Ligeńskiego, które dotąd były pod Rządem Pruskim, oddane zostały tymczasowie pod administracyą Hannowerską. — Jenerał *Kleist v. Nollendorf* ma woienne dowództwo nie tylko w Xięstwie Bergskiém, ale nawet w kraiach z tamtey strony *Renu*. — Dnia 8go Lipca Porucznik Pruski *Norman* ze 120 ludzmi korpusu *Schilla*, którzy dotąd byli w niewoli woienney na wyspie *Porto Cros*, przy brzegach *Prowancyi*, powrócili do oyczyzny.

(*z Gaz. Berl.*)

— Xiąże *Eugeniusz* w podróży swoiéy do *Munich* odwiedził swoią krewną, W. Xiężnę Badeńską z Domu *Beauharnois*, i iuż udał się na powrót do *Paryża*.

— Arcy Xiężna Marya *Ludwika*, która iedzie pod imieniem Hrabini *Colorno*, dnia 11go Lipca n. s. przybyła do *Aix w Sabaudyi*, gdzie ma brać kąpiele. Pani ta zrzekła się wyznaczonego Jéy dochodu rocznego miliona franków, który Jéy zapewniła umowa dnia 11go Kwietnia zawarta.

— Xiąże Antoni Saski i Jego Zona Siostra Cesarza Franciszka, na uczynione, iak słychać, wezwanie, udali się do *Schönbrunn*. — Królowa Sycylijska z swoim naymłódszym synem Leopoldem mieszka w *Hezendorf*, nie daleko *Schönbrunn*.

— Nayiaśnieyszy Cesarz Rossyyski w czasie swoiego pobytu w Londynie, wezwał do Siebie Doktora *Jennera*, i nazwał go dobroczyńcą *Rossyi*, albowiem wynalazek iego szczepienia Ospy ochraniaiącey uratował miliony ludzi, które to Państwo niegdyś przez Ospę naturalną traciło.

— Ponieważ woyska Angielskie znayduią się do tey pory w *Toskanii*, przeto między Jenerałem Austryackim i Angielskim zaszły w tym względzie nieiakie zapytania i obiaśnienia.

— Zatrzymane rzeczy Xiężney Elizy, zostały odprowadzone do *Livorno*, aby tam prawdziwym swoim właścicielom oddane były. Z powodu zaciągnionych wielkich długów przez dawnieyszą dynastyą we *Włoszech*, ma bydź włożony sekwestr na iey ruchomy i nieruchomy maiątek.

— W Pismach publicznych nie masz dalszych wiadomości o oddaleniu Napoleona z *Elby*. — Poprzednicze donoszą, że humor iego iest zawsze wesoły, i że ciągle okazuie wiele poważenia dla Anglików. Kapitan *Usher*, Kapitan *Tower*, i kilku innych codziennie z nim iadaią.

— Gazeta Ryska z Gazet Niemieckich zawiera: „Duch panuiący w części woyska Francuskiego, podług zgodnych powieści przyieżdżaiących z tego kraiu, nie iest do tey pory taki, iakiegoby sobie życzyć należało. — Powracaiące z twierdz i z niewoli dawne Francuskie woyska, okazuią dumę i niekarność. Stare gwardye musiano z *Paryża* oddalić i Rząd te tylko regimenta zbliża do Stolicy, które w swym duchu więcey okazuią podległości. Obrócono wszystkie usiłowania, aby z Gwardyi Narodowey zrobić można przedmurze tronu, iuż to okazuiąc dla niéy zaufanie, iuż to pochlebiaiąc jey próżności. Rzeczą iest godną uwagi, że gwardya Narodowa, która zaczęła rewolucyą, może ią teraz zakończyć. Jednakże te łaski świadczone dla gwardyi Narodowey nie podobaią się woysku liniowemu: niechętnie ono pogląda, iż w Pałacu Króleskim straż wyłącznie odbywaią, albo gwardziści od boku, albo Szwaycarowie, albo nakoniec gwardya Narodowa.

OGŁOSZENIE

3 W skutek uwiadomienia w Gazetach St. Peterzburskich o przedaży zastawionego domowi Edukacyynemu maiątku Szkłowskiego, a następnie w Kuryerze Litewskim, 1go ogólnego pod Nrem 81, 82, 84, drugiego w szczegółach pod Nrem 94, 95, 96, roku 1813, toż ogłoszenie znowu się powtarza: a mianowicie, IMPERATORSKA Opiekuńska St. Peterzburska Rada Edukacyinego Domu w skutek publikacyi pod dniem 9 przeszłego miesiąca 7bra w Gazetach uczynioney, ninieyszém pismem w szczegułach uwiadamia, że w teyże Radzie przedawać się będzie niewypłacony na terminie maiątek nieruchomy, zastawiony przez ś. p. Jenerała Leytnanła i Kawalera S. H. Zorycza, w Gubernii Mohilewskiey, miasteczko Nowy Szkłów, miasteczko Stary Szkłów i ich przedmieścia Ryszkowicze, Zadnieprskoie, Choduły; Woytowstwa Wyżkowskiego: Wieś Słobudka, przysiołek Karzuny, Wyzkowo, Zapołe, Meżnik Sredni, Kopeysycy, Chilec, Siseniwa, Podkniażenie, Meżnik Wielki, Bouszowka, Folwark Karzuny, Czyryckiego: Wioski: Harszkowo, Howoraki, Trilesina, Popowcy, Stary Braszczyn, Hrośni, Braszczyn nowy, Ułan pierwszy, Ułan drugi, Ułan trzeci, Szczecinka; Staroszkłowskiego. Wieś Stary Szkłów; Wioski: Chotemszczyzna, Awczynianki, Boryskowicze, Matesy, Zarowcy, Łotwa, Stibli, Pawłowszczyzna, Pikowicze, Ziemcy; Czernoruckiego: Wieś Stare Czernorucze, mnieysze Czernorucze; Wioski: Stuplany, Wabicze, Tudorowa, Towkacze, Lachowcy, Klimowicze; Wieś Czernoie wielkie; Wieś Czernoie małe, Dubrowki; Wysockiego: Wieś Wysokie, Wioski, Zahore, Dankowicze, Popowcy, Nowasele, Łopowicze, Dobieyka wielka, Dobreyka mała, Pryhoniki, Sawelinki, Horodianka, Trebuszki, Kamarowszczyzna, Litowskoie, Ihnarowka. Części Zadnieprskiey Kiszczyckiego: Wioski: Nosary, Diwnowa, Ordat, Radiszen, Chodorówka, Hulidówka, Lubiża, Zachody, Cerkowiszcze, Duszki, Zaymiszcze, Wołkowszczyzna, Kiszczycy, Torkowka, Rabki, Putniki; Sertisławskiego: Wioski: Sertisławy, Nowosiołki, Owsianki, Szedie, Krywcy, Salenniki, Horodiszcze, Kisiele, Rudnie, Karasy, Masienki, i Kozłowickiego: Wioski: Czernoie i Stepkowo, a wszystkiego, w tych Miasteczkach, Wsiach, Wioskach i Folwarkach dusz płci męskiey podług rewizyi 1795 ośm tysięcy, sześćset trzydzieści dziewięć, a podług opisu 1809 roku przysłanego z Gubernskiego Rządu ośm tysięcy dwadzieścia dusz: z żonami, z dziećmi i krewnemi, z wnuczętami i z przyrodkiem obiey płci, ze znayduiącemi się osobiście i zbiegłemi, z ziemią z wygodami i z tém wszystkiem, co podług Prawa do tego maiątku należeć może, Zyczącym sobie kupić one przekładaią się następne warunki: 1) Za Dobra, na rachunek tego długu złotem i srebrem, przyimą się obligacye Kommissyi umorzenia długów; przy przedaży podług prawideł kassy Zachowawczey wnosi się nie mniey od 10tey części ceny umówioney za Dobra: w pozostałey zaś od tego summie doliczaiącey się nad dług Domowi Edukacyinemu, za przedaiący się maiątek dozwala się kupuiącemu uczynić pożyczkę tey summy pod zakładem Dóbr jego nie obciążonych, stosownie do zwyczaynych prawideł kassy Zachowawczey, nie będąc iednakże podległym ustanowioney kolei zapożyczaiących, z tém, że w przypadku nie okazania tego dostatecznego zakładu w przeciągu Prawem ustanowionego dwuniedzielnego terminu, wyżey wzmiankowany zadatek 10tey części podług zwyczaynych prawideł pozostaie na korzyść Edukacyinego Domu bez powrotu: 2) Jeżeli zaś kupuiący dla swoiey łatwości żądać będzie przeciągnienia wypłaty na rachunek należącey Edukacyinemu Domowi summy złotem i srebrem, tedy się obraca na jego korzyść dozwolona Naymiłościwiey rozkazem o pożyczaiących tą monetą z kassy Zachowawczey, ulga, i ten dług stosownie do tegoż Naywyższego zalecenia rozkłada się kupuiącemu na lat 12, przyimuiąc w zakład ten kupiony przez niego maiątek podług przepisów Prawa. Teraznieyszą zaś publikacyą ogłasza się: że targi na maiątek Szkłowski naznacza się, 1szy 11go Augusta, 2gi 15go 7bra, a 3ci 22go Decembra teraznieyszego 1814 roku; a zatém żądaiący kupić ten maiątek, raczą stawić się do kupna we wszystkie naznaczone termina nieodmiennie do St. Peterzburskiey Opiekuńskiey Rady z rana o godzinie 10tey, zapisać się zaś do targów, i widzieć drobnieysze opisy i wiadomości o tém maiątku codziennie, wyłączaiąc dni świętne; a także mogą w tym czasie powziąć potrzebne wiadomości i w Szkłowskiey Ekonomiczney Kantorze zarządzaiącey tym maiątkiem, iak iuż, i pierwey o tém było publikowano.

3. Niżey piszący się obwieszcza wszystkich Kredytorow JWW. Bronicow przez Exdywizyą Miedzialską na Dobrach Kraysku w Gubernii Mińskiey lokowanych, że dla zamitrężenia czasem woiennym i zawieszenia wszystkich Sądowych exekucyow, którzy swoich sched w Kraysku odkopczonych nie maią, aby wszyscy przybyli do Krayska z Dekretem dla przyięcia sched swoich, gdyż dla tego tam przez trzy miesiące bawić będę, abym każdemu odkopczył i mappę oddał, od daty ninieyszey awizacyi, którą własną ręką podpisuię. Datt 1814 Julii 12 dnia.

Dominik Daniszewski Komor: Pttu Wiłkom:

Dozwala się drukować — G. E. Groddeck P. O. Członek Komitetu Cenzury. W Drukarni Dyecezalneyu XX. Missyonarzów

OGŁOSZENIA SĄDOWE

2 Roku 1814 Julii 16go dnia, za Dekretem Remissyinym Ziemskim Powiatu Wiłkomirskiego w roku 1811 Februarij 4go dnia zapadłym miedzy Kredytorami i wszelkiego tytułu Pretensorami W. Józefa Kontowta Rotmistrza Wołkowyskiego, Sąd Exdywizorski do Folwarku Puczan w Powiecie Wiłkomirskim leżącego, w pierwszym terminie ziechawszy inwentacyą uczynił, Administracyą przeznaczył, wymiar gruntów Komornikom zalecił, komportacyą wszelkiego maiątku na Dziedzicu i Zenie iego wskazał, przyszły termin oczewisty na dzień 20ty 8bra zakreślił, w którym ziezdzie swoim Akta wszelkie, oraz Licytacyą ruchomości domierzyć postanowił — Ażeby więc Kredytorów i Pretensorów wiadomość doszła ogłasza.

Onufry z Klimonttu Klimowicz Sędzia Ziem. Exdywizor. Prezyduiący.
Justyn Mikulicz Sędzia Grodz. P. W. Exdywizor.
Antoni Kopański Sędzia Grodz. Pttu W. Exdywizor.
Józef Januszkiewicz Ziem. Wilkom. i Exdywizorski Regent.

---

2. Litewsko Wileńskiego Głównego Sądu Departament drugi wypełniaiąc przedpisanie Rządzącego Senatu w Ukazie onego 1810. Roku Decembra 7. dnia w Sprawie zagranicznego Obywatela Franciszka Zaby i zostaiącego w stopniu tego za przelewem Pułkownika byłych woysk Polskich Bernarda Pęczkowskiego, o poszukiwaniu od Aktualnego Stanu Konsyliarza i Kawalera Pusłowskiego 1461. Czer: złł: z procentami wyszłym wyrażone: *Postanowił*: Dokument wlewkowy na wzmienioną summę przez Franciszka Zabę Pułkownikowi Pęczkowskiemu wydany i do Akt Departamentu pomienionego pod Rokiem 1810. Januaryi 10. wprowadzony z Akt tychże wyeliminowawszy, wypis onego pod dniem 2. Apryla tegoż 1810. Roku za Nm: 1060. wydany unikczemnić, i aby Autentyczny Dokument wlewkowy, w żadnym mieyscu niebył poczytywanym za ważny, i ieżeli się zaś gdzie w przedstawieniu okaże, Departamentowi 2mu Sądu Głównego został zwrócony, przez Gazetę Kuryera Litewskiego opublikować, co się uskutecznia.

Sądu Głównego Sekretarz Dobrzański.

---

2. Za Remissą Sądu Głównego Lit: Wileń: 2go Departamentu w Sądzie Ziem: Wileń: z porządku wołania Aktoratow odchodziła Sprawa, między Kredytorami, Pretensorami i Debitorami W. JPana Stefana Wasilewskiego Regenta Granicznego Brasławskiego, Adwokata Sądu Głównego Lit: Wileńskiego, w którey Sąd Ziemski Wileń: między innemi jako w pierwszym terminie właściwemi wyrokami, na wszystkich Kredytorach i Pretensorach stawaiących i niestawaiących komportacyą wszelkich Dokumentow zacząwszy od dnia 1go 7bra 1814 roku w ciągu czterech tygodni do Kancellaryi Ziem: Wileń: spełnić się powinną uznał, i równąż komportacyą nie tylko in natura Dokumentow lecz nadto ruchomego maiątku na regestrze na samym W. JPanu Wasilewskim zadeterminował, Debitorow do jednoczasowey rozprawy adcytowąć dozwolił; Zeby więc wszyscy Kredytorowie i z jakiegokolwiek bądź zrzódła do maiątku W W Wasilewskiego pretensye uraszczać mogący Pretonsorowie sub amissione causæ, a Debitorowie że w niestanności onych nastąpi oczewisty wyrok do jednoczasowey w przyszłym Sprawy przypadnieniu łączyli się rozprawy i niewiadomością nie zasłaniali się, ninieyszą trzykrotną wydaie awizacyą.

---

2 Magistrat miasta Wilna, przez rezolucyą po prozbie od Obywatela Wileńskiego Jerzego Dobrowolskiego Opiekuna Nieletnich Łaszakiewiczów podaney dnia 10, t m. nastałą, postanowił: Dom drewniany w Wilnie pod Nrem 670 na garbarskiey Ulicy za byłą Tatarską Bramą będący, po zmarłym Obywatelu Wileńskim Jerzym Łaszakiewiczu, pozostały, iako odłużony; po opisaniu i otaxowaniu przez publiczną licytacyą na satysfakcyą Kredytorom i Pretensorom, wyprzedać; o nastąpić maiącey wyprzedaży, i o terminach do Licytacyi, przez Gazetę i Druki ogłosić — Dla spełnienia czego, będąc z Magistratu wyznaczonym zawiadamiam powszechność, iż pomieniony Dom przez Publiczną Licytacyą wyprzedam w terminach: 1szym dnia 29go Julii; 2gim dnia 5go, i 3cim ostatecznym dnia 12go Augusta 1814 roku, i że za złożeniem summy postąpić się maiącey i dopełnieniem punktów przed licytacyinych, Nabywca, będzie miał wydane Prawo wieczyste, a zatém życzący nabydź

pomieniony Dom, raczą iawić się w terminach rzeczonych na mieyscu położenia onegoż Domu do Licytacyi — Pisan roku 1814 Julii 20go dnia. Józef Klimaszewski Burm. M W.

2 Roku 1814 miesiąca Junij 10 dnia, w skutek Dekretu Ziemskiego Powiatu Upitskiego na dniu 5 Junij roku teraznieyszego zapadłego awizuią się wszyscy interessowani, iż po zeszłym Adamie Medemie, zrobiła się Sprawa o Sukcessyą po nim, między bracią Wilhelmem, Woldemarem, i ich Synowcem Wilhelmem Medemami — W teyże samey Sprawie zaięci są wszyscy dłużnicy zeszłego Adama Medema i jego Kredytorowie — i teyże samey Sprawy Woldemar Medem przypadaiącey schedy na siebie po Adamie Medemie, oświadczył Exdywizyą, i ta uznana — Żeby tedy wszyscy interessowani do funduszu po zeszłym Adamie Medemie pozostałego, maiący pretensye, przed Sądem Ziemskim Upitskim w roku teraznieyszym od pierwszego Octobra rozpocząć się w mieście Poniewieżu maiącym, sami przez się, lub przez swych Plenipotentów stawali, a W. Wilhelm Medem, ieśli iest w życiu, aby na ten termin w myśl Dekretu osobiście stawał pod stratą rzeczy, tak iak Dekret zastrzegł, to przez gazety od Sądu Ziemskiego Pttu Upitskiego czyni się ostrzeżenie. Michał Pietraszewski Prezydent Sądu Ziem. Upit.

3 Z Metropolitalnego Mohilewskiego Rzymsko-Katolickiego Duchownego Konsystorza obiawia się Prześwietney Publiczności, iż ktoby wiedział o życiu lub śmierci Ur. Tekli z Janickich Grądzkiey, która w roku 1803. swego męża Ur. Bernarda Grądzkiego mieszkaiącego w Tarnopolskim kraiu samowolnie opuściła — Tedy niech raczy o tém zawiadomić tenże Konsystorz. 1814. roku dnia 3 Lipca.

Assesor Kanonik Archikatedralny Mohilewski Antoni Sychra.

Sekretarz Stanisław Zaręba.

OGŁOSZENIA PRYWATNE.

Dom do przedaży

2 Dom murowany trzy piątrowy w mieście Wilnie na Ulicy Niemieckiey pod Nrem 86 położony do Nadwornego Sowietnika Rogalskiego należący iest do przedania na bardzo wygodnych kondycyach. — Ktoby ony życzył nabydź, raczy zgłosić się do Aktora mieszkaiącego w Kamienicy Szlachcica Wierszołowicza za Tatarską bramą.

2 Oświadczenie od Rządcy Słonimskiego woiennego Łazaretu Fryderyka Preysa, w odpowiedź na takoweż umieszczone w Gazecie Kuryera Litewskiego Nro 16. 17. i 18, roku idącego. Karolina z Preysów Machnaurowa, i Maryanna Preysówna, Siostry moie rodzone, wywdzięczaiąc się za podeymowane po naszym osieroceniu przezemnie iednego kosztu w ich wyżywieniu, Edukacyi, i iedney postanowieniu, trzymaiąc i użytkuiąc teraz same iedne ze wspólnego nam rodzeństwu należnego maiątku, mnie brata w publicznych pismach czernić ośmielaią się — Ostrzegaiąc publiczność gdyby mi kredytów zaciągać nie ufała — Dziękuię naprzód mym Siostrom, a obok ich i Szwagrowi Michałowi Machnaurowi Aptekarzowi Wileńskiemu, za ich o dobro publiczności troskliwość. Co do mnie oświadczam się przed tąż publicznością, któréy względy w mym powołaniu potrzebne, że praca moia i praktykowany Talent, wystarczą otaczaiącym mnie potrzebom — bez smutney konieczności uciekania się do kredytów — A nim Władza do którey to należy rozwiąże kwestyą, czy Scheda moia po Rodzicach pozostała zmarnotrawiona, iak się podobało Rodzeństwu umianować, przezemnie lub nie? Troskliwy o móy honor, iak tylko od mych przyiacioł ostrzeżony o takowym mych Siostr i Szwagra przywiązaniu zostałem (co nastąpiło pózno z okazyi mego ze Słonima na czas wydaleniu się) Wraz odpowiedzieć na one poczytałem za naypierwszy obowiązek. Ru 1814 Msca Julii 6go dnia.

F. P. Upr. Sł. W. Łaz.

Zbiegli ludzie

2 W roku teraznieyszym 1814 Julii 10go dnia z maiątku Ruskiego Sioła JW. Michała Mackiewicza Prezydenta w Gubernii Wileńskiey Powiecie Zawileyskim Parafii Wcystomskiey położonego, zbiegli trzey ludzie — 1szy Wincenty Sadomir wolny za Paszportem, urody średniey więcey brunet iak biąd, maiący lat 22 z zausznicząą w lewym uchu dużą białą, wziął z sobą Surdut żułty baiowy i dalsze odzienie. — 2gi Antoni Daszkiewicz poddany lokayczyk, a razem i krawczyk, pisać umie dobrze maiący lat 18, twarzy pociągłey, włosów na głowie ciemno rudych, nosa dużego, urody średniey cięki. — 3ci Roman Hołowacz także poddany, maiący lat 18, urody średniey, włosów ciemnych, był Kuchcikiem. — Ktoby pomienionych ludzi wszystkich, albo którégokolwiek bądź złowił, niech raczy zawiadomić niżey podpisanego zarządzaiącego Domem JW. Podczaszych Kossakowskich pod Nrem 149 sytuowanego w Wilnie. — A nadgrodę z wdzięcznością przyzwoitą odbierze. Józef Ciszkiewicz.

2 Uwiadomienie Publiczności od niżey piszącego się, iż w dniach teraznieyszego miesiąca idącego 1814 roku, zgubił Cerograff z podpisem Szlomy i Jankiela Mejerowiczów Obywatelów Wileńskich w roku ominionym miesiąca Februar. 27go dnia wydany na summę Rubli srebr. 450, z Pieczętarzem Hercyka Szkolnika Wileńskiego. — Uprasza Publiczności, kto ma iaką wiadomość aby oznaymił.

Józef Chaimowicz Klacki.